

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8C/174/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415208509
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8415208509.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobcu: B. M., H.. XX. X. XXXX, R. C. C., H., V. C. XX, Q., C. Q., Š. X. Q. U., právne zastúpeného: Mgr. Marián Čuprík, usadený euroadvokát so sídlom Poštová 8, 040 01 Košice, proti žalovanému: Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o zaplatenie 29.387,-- € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie ohľadne príslušenstva žalovanej istiny sčasti, a to ohľadne úrokov z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 14 693,50 eur za dobu od 11.12.2012 do 4.10.2015 a úrokov z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 14 693,50 eur za dobu od 7.11.2013 do 4.10.2015 **z a s t a v u j e.**

II. Žalobu **z a m i e t a.**

III. Žalobca **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka o jej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 11.12.2015 žalobca požiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu 29.387 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 14.693,50 eur od 11.12.2012 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 14.693,50 eur od 07.11.2013 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Zástupca žalobcu žalobu odôvodnil tak, že žalobca v súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 8C 329/2012 viedol proti obchodnej spoločnosti Finerg International s.r.o., Stará Lesná 157, IČO: 36 511 391, spor. V tomto konaní nebolo medzi stranami sporné, že strany uzavreli zmluvu, na základe ktorej sa spoločnosť zaviazala vybudovať pre žalobcu apartmánový dom a za podmienok dohodnutých v zmluve previesť vlastníctvo k nemu na žalobcu. Podľa obsahu zmluvy (bez ohľadu na jej slovné označenie) ide o inominátnu zmiešanú zmluvu obsahujúcu prvky zmluvy o budúcej zmluve, zmluvy o dielo, zmluvy o výstavbe nehnuteľností, zmluvy o poskytnutí služieb, mandátnej zmluvy a ďalších. Zároveň ide o zmluvu spotrebiteľskú. Spoločnosť v právnom vzťahu založenom zmluvou vystupovala v pozícii dodávateľa. Aj keď podľa výpisu z obchodného registra predmetom podnikania spoločnosti nebola výstavba či predaj nehnuteľností, spoločnosť opakovane uzatvárala obdobné zmluvy, predmetom ktorých bola výstavba a následný prevod vlastníctva k nehnuteľnostiam. Podľa § 26 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spotrebiteľ má právo na ochranu aj pri neoprávnenom podnikaní. Žalobca pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Uspokojoval svoju osobnú potrebu a potrebu príslušníkov svojej rodiny, resp. domácnosti. Súdny spor vedený pod sp.zn.

8C 329/2012 bol teda sporom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy, tzn. sporom spotrebiteľským, a žalobca v ňom mal postavenie spotrebiteľa.

3. V súdnom konaní sp.zn. 8C 329/2012 súd výzvou zo dňa 26.11.2012 vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu vo výške 14.693,50 eur v stanovenej lehote. Žalobca súdny poplatok v tejto výške v súdom stanovenej lehote zaplatil. Následne uznesením zo dňa 21.10.2013 žalobca bol súdom vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie podané proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 19.04.2013 č.k. 8C 329/2012-139 vydanému v merite veci vo výške 14.693,50 eur v stanovenej lehote. Žalobca aj tento súdny poplatok uhradil. Podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu je od súdneho poplatku oslobodený. Žalobca preto nemal povinnosť uvedené súdne poplatky zaplatiť. Poplatky žalobca zaplatil na základe nesprávneho a nezákonného postupu a rozhodnutia súdu v konaní sp.zn. 8C 329/2012.

4. Podľa § 11 ods. 1 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov poplatok sa vráti, ak ho zaplatil ten, kto nebol povinný platiť alebo kto ho zaplatil na základe nesprávneho rozhodnutia súdu. Žiadosťou zo dňa 05.10.2015 žalobca s poukazom na toto zákonné ust. požiadal súd o vrátenie oboch súdnych poplatkov. Uznesením zo dňa 19.11.2015 č.k. 8C 329/2012-434 Okresný súd Kežmarok rozhodol tak, že súdne poplatky nevracia. Žalobca rozhodnutie včas napadol odvolaním. S poukazom na prekluzívnu lehotu ustanovenú v § 13 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov na vrátenie súdnych poplatkov žalobca z opatrnosti uplatnil nárok na zaplatenie 29.387 eur (2 x 14.693,50 eur) s prísl. aj žalobou na základe nesprávneho a nezákonného postupu a rozhodnutia súdu.

5. Na výzvu súdu na vyjadrenie k žalobe zo dňa 17.06.2016 žalovaná reagovala písomným podaním zo dňa 26.07.2016, ktorým navrhla konanie sčasti zastaviť a vo zvyšnej časti žalobu zamietnuť. V prípade, že sa súd nestotožní s jej argumentáciou o dôvodnosti zastavenia konania sčasti, žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

6. V podaní uviedla, že pre vznik zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup alebo nezákonné rozhodnutie zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyžaduje kumulatívne splnenie troch podmienok: nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Žalobca v predmetnom konaní nepreukázal splnenie týchto podmienok. Navyše, procesnou podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody na súde podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je predbežné prerokovanie nároku na základe písomnej žiadosti poškodeného orgánom príslušným podľa § 4 a § 11 tohto zákona. Pokiaľ táto podmienka nie je splnená, podľa § 161 ods. 3 Civilného sporového poriadku ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorá bráni súdu pokračovať v konaní, a súd je povinný konanie zastaviť. Žalobca v predmetnom konaní nepreukázal splnenie tejto procesnej podmienky vo vzťahu k celému uplatnenému nároku.

7. Žalobca o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR písomným podaním zo dňa 03.12.2015. Vychádzajúc z obsahu tohto podania žalobca požiadal o prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej mu v podaní opísaným nesprávnym postupom Okresného súdu Kežmarok vo výške 14.693,50 eur. Žalobou sa žalobca domáha náhrady škody vo výške 29.387 eur. Zastáva preto názor, že v konaní sčasti nemožno pokračovať pre nedostatok procesnej podmienky spočívajúcej v absencii predbežného prerokovania nároku na náhradu škody v rozsahu ďalších 14.693,50 eur, a konanie ohľadne 14.693,50 eur je dôvodné zastaviť. V tejto súvislosti tiež poukázal na ust. § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého poškodený sa nároku na náhradu škody môže domáhať na súde po tom, čo príslušný orgán jeho nárok neuspokojí. Žalobca o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody príslušný orgán požiadal podaním zo dňa 03.12.2015, pričom žalobu na súd podal už dňa 11.12.2015.

8. Namietol, že zo žaloby nie je zrejmé, či žalobca si nárok na náhradu škody uplatnil z titulu nesprávneho úradného postupu alebo titulu nezákonného rozhodnutia súdu. Uviedol, že výzvu súdu na zaplatenie

súdneho poplatku za žalobu nemožno považovať za súdne rozhodnutie v zmysle ust. § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uznesenie súdu zo dňa 19.11.2015 č.k. 8C 239/2013- 434, ktorým súd následne rozhodol o nevrátení súdneho poplatku zaplateného žalobcom za žalobu, pre účely zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemožno nateraz považovať za nezákonné rozhodnutie, nakoľko rozhodnutie nebolo pre jeho nezákonnosť zrušené. Proti uzneseniu žalobca síce podal odvolanie, Krajský súd v Prešove ako odvolací súd o odvolaní doposiaľ nerozhodol. V prípade zmeny napadnutého rozhodnutia v odvolacom konaní tak, že žalobcovi sa vrátia súdne poplatky, odpadne dôvod predmetnej žaloby.

9. Poukázal na skutočnosť, že žalobca v súdnom konaní sp.zn. 8C 329/2012 bol zastúpený niekoľkými zástupcami z radov advokátov. V priebehu celého tohto konania (vrátane odvolacieho konania) pritom ani žalobca a ani jeho právni zástupcovia nepredložili súdu tvrdenie, z ktorého by bolo zrejmé, že žalobca sa svojho nároku v tomto konaní domáha na základe spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca v tomto konaní nepreukázal splnenie predpokladov pre vrátenie súdneho poplatku podľa § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, tzn. z dôvodu, že ich nemal platiť. Pokiaľ by žalobca bol skutočne presvedčený o svojom postavení spotrebiteľa v tomto súdnom konaní a s tým súvisiacim oslobodením od súdneho poplatku, poplatok za žalobu by nebol zaplatil. Súd by tak konanie bol zastavil a žalobca by bol mal možnosť podať proti uzneseniu súdu o zastavení konania odvolanie. Práve odvolanie proti uzneseniu súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku bolo zákonným prostriedkom obrany žalobcu v prípade, že bol presvedčený, že súdny poplatok ako spotrebiteľ nemal povinnosť zaplatiť. Žalobca však aj napriek právnemu zastúpeniu túto možnosť obrany nevyužil a súdny poplatok zaplatil.

10. Keďže žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre priznanie požadovaného nároku na náhradu škody, nemohlo dôjsť ani k omeškaniu žalovanej so splnením záväzku a vzniku nároku žalobcu na žalobou požadované úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Navyše, v konaniach o náhradu škody v peniazoch skutočnosť, či poškodenému bude vôbec priznaná náhrada škody a v akej výške, závisí od rozhodnutia súdu. Rozhodnutie súdu o náhrade škody tu má konštitutívny charakter a omeškanie s plnením na základe neho podľa § 563 Občianskeho zákonníka vzniká až po márnom uplynutí lehoty určenej súdom v rozhodnutí na plnenie (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7MCdo 16/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 2Co 123/2011, a pod). Preto žalobcovi aj z tohto dôvodu nárok na úroky z omeškania nemožno priznať.

11. Na vyjadrenie žalovanej k žalobe žalobca na výzvu súdu reagoval podaním zo dňa 21.09.2016, ktorým oznámil, že na podanej žalobe v celom rozsahu trvá.

12. Nesúhlasil s návrhom žalovanej na zastavenie konania sčasti z dôvodu nedostatku procesnej podmienky konania. Uviedol, že písomným podaním zo dňa 03.12.2015 požiadal príslušný orgán o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Predložil súdu písomné oznámenie Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 23.05.2016 o výsledku predbežného prerokovania nároku tak, že nároku nevyhovuje. Preto v danom štádiu konania už nie je dôvod na zastavenie konania sčasti pre nedostatok procesnej podmienky konania. Pokiaľ žiadosť predložená ministerstvu aj mala určité nedostatky, nijako to nebránilo žalobcovi uplatniť nárok na súde (napr. uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 06.02.2014 sp.zn. 10Co 504/2013).

13. Uviedol, že je vecou konajúceho súdu posúdiť, či v súdnom konaní sp.zn. 8C 329/2012 došlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu alebo k vydaniu nezákonného rozhodnutia alebo či uplatňovaný nárok uzná na základe inej právnej kvalifikácie, napr. titulom bezdôvodného obohatenia. Zotrvál na tvrdení, že v konaní sp.zn. 8C 329/2012 išlo o spotrebiteľský spor. Právna kvalifikácia sporu ako sporu spotrebiteľského bola ex offo vecou súdu. Je bez významu, či žalobca v tomto súdnom konaní tvrdil alebo či si jej bol vedomý, že ide o spotrebiteľskú zmluvu. Ide o objektívnu skutočnosť vyplývajúcu z dôkazov, ktoré súd mal k dispozícii bez ohľadu na tvrdenie žalobcu. Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov neukladá žalobcovi, ktorý je spotrebiteľom, aby upozorňoval súd na svoje vecné oslobodenie. Tento zákon v ust. § 11 ods. 1 počítá aj s tým, že súd súdny poplatok vyrubí v rozpore so zákonom a ukladá súdu povinnosť v takomto prípade ho vrátiť. Zákon ako pri vyrubení a ani pri vrátení súdneho poplatku nevyžaduje žiadnu aktivitu poplatníka. Podľa Ústavy SR štátne orgány majú

konať v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákona. Súdny v civilnom súdnom konaní majú postupovať tak, aby bola zabezpečená ochrana práv a oprávnených záujmov strán. Vyrubenie súdnych poplatkov a ich prijatie v konaní sp.zn. 8C 329/2012 bolo v rozpore so zákonom.

14. Podaním žalobca zobral žalobu v časti úrokov z omeškania sčasti späť tak, že naďalej trval na zaplatení úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 14.396,50 eur iba od 05.10.2015 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 14.396,50 eur iba od 05.10.2015 do zaplatenia.

15. Žalovaná v podaní zo dňa 24.10.2016 zotrvala na svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 26.07.2016 v celom rozsahu. Uviedla, že žalobca jej tvrdenie o absencii čiastočného prerokovania žalobou uplatneného nároku náhrady na náhradu škody príslušným orgánom ponechal bez povšimnutia. Trvala na tom, že v žalobe nie je jasne ustálený právny titul, na základe ktorého sa žalobca domáha zaplatenia žalovanej sumy. S poukazom na judikatúru súdov zastáva názor, že žaloba neobsahuje základné obsahové náležitosti, je nejasná, neurčitá a nezrozumiteľná, a preto v konaní nemožno pokračovať. K prípadnej právnej kvalifikácii nároku žalobcu súdom ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia namietla nedostatok svojej pasívnej legitímácie v konaní.

16. Písomným podaním zo dňa 19.12.2018 žalobca doplnil svoje vyjadrenia a argumentáciu tak, že poukázal na súdne konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 2C 179/2015 s tým, že ide o konanie skutkovo a právne totožné s konaním sp.zn. 8C 329/2012. V oboch konaniach ide o rovnaké strany, o právny vzťah založený tou istou zmluvou a rovnaké skutkové okolnosti. Rozdiel je len v uplatnených nárokoch. Uznesením zo dňa 29.10.2018 Okresný súd Kežmarok v konaní sp.zn. 2C 179/2015 rozhodol o vrátení súdneho poplatku zaplateného žalobcom za žalobu na základe záveru, že ide o spor spotrebiteľský, v ktorom žalobca ako spotrebiteľ je od súdneho poplatku oslobodený. Súd prvej inštancie sa v uznesení stotožnil s argumentáciou Krajského súdu v Prešove v uznesení zo dňa 26.08.2016 č.k. 7Co 133/2016-129. Je v súlade s princípom právnej istoty, aby súdy v rovnakých alebo podobných veciach rozhodovali rovnako.

17. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku žalobca môže vziať žalobu späť.

18. Podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

19. Podľa § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

20. V prejednávanej veci zástupca žalobcu zobral žalobu v časti príslušenstva žalovanej istiny späť pred otvorením prvého pojednávania. Súd preto rešpektoval tento jeho dispozitívny úkon so žalobou a konanie v tejto časti zastavil (výrok I).

21. V časti istiny a zvyšnej časti jej príslušenstva súd vec prejednal na pojednávaniach konaných dňa 05.11.2019 a dňa 12.05.2020 za prítomnosti oboch sporových strán, ktoré trvali na svojich prednesoch a argumentáciách. Zástupca žalobcu trval na nedôvodnosti návrhu žalovanej na čiastočné zastavenie konania pre nesplnenie podmienky predbežného prerokovania nároku s tvrdením, že z postoja žalovanej v konaní je nepochybne zrejmé, že žalovaná nároku nemieni vyhovieť v celom jeho rozsahu. Za tejto situácie by preto čiastočné zastavenie konania bolo prejavom iba formalistického prístupu súdu vo veci. Súd vykonal dokazovanie v celom rozsahu návrhov oboch sporových strán a dňa 12.05.2020 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol (Výrok II).

K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

22. Žalobca sa žalobou domáhal na zaplatenie 29.387 eur s prísl. na základe tvrdení, že v súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 8C 329/2012 zaplatil súdne poplatky v tejto výške, pričom podľa zákona č. 71/1992 zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“) nemal povinnosť ich zaplatiť, nakoľko sa neho ako spotrebiteľa vzťahovalo osobné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) tohto

zákona. Tvrdil, že súdne poplatky v tomto súdnom konaní teda zaplatil v rozpore so zákonom. V žalobe a nasledujúcich svojich písomných podaniach popísal procesné úkony súdu a žalobcu a rozhodnutia súdu vykonané a vydané v súvislosti s vyrubení, zaplacením a jeho žiadosťou o vrátenie týchto súdnych poplatkov. Zástupca žalobcu tvrdil, že je vecou súdu posúdiť, či uplatnený peňažný nárok má svoj základ v nesprávnom úradnom postupe súdu alebo v jeho nezákonnom rozhodnutí alebo v ustanoveniach upravujúcich zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie.

23. Skutkové tvrdenia, o ktoré žalobca oprel žalobu, nie sú vzájomne rozporné. Preto pokiaľ žalovaná strana namietala v konaní nejasnosť, nezrozumiteľnosť a neurčitost' žaloby, súd zastáva názor, že žalobu na základe žalobcom opísaných skutkových okolností bolo možné vecne prejednať. Treba prisvedčiť žalobcovi, že právne posúdenie nároku uplatneného žalobou žalobca podľa súčasnej právnej úpravy civilného procesu nie je povinný uviesť, a to aj napriek zastúpeniu advokátom. Súd žalobcom uvedené skutkové okolnosti veci subsumoval najprv pod ust. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „Zákon č. 514/2003 Z.z.“), nakoľko literatúra a súdna prax zhodne vychádzajú z toho, že bezdôvodné obohatenie je subsidiárnym právnym inštitútom, ktorého aplikácia je vylúčená, ak daný právny vzťah je regulovaný osobitnými právnymi normami. Predpokladom vzniku záväzkového právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia je preto vždy neexistencia osobitnej úpravy právneho vzťahu, ktorá má prednosť (viď napr. správa občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SSR zo dňa 21. decembra 1978, Cpj 37/78, o zhodnotení úrovne rozhodovania súdov SSR vo veciach zodpovednosti za neoprávnený majetkový prospech podľa § 451 a násl. Obč. zák., uverejnená pod číslom 1/1979 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk, str. 79-80 (19-20), ktorej závery sú uplatniteľné aj v súčasnej rozhodovacej praxi súdov, z literatúry a judikatúry súdov Českej republiky použiteľných vzhľadom na porovnateľný historický právny vývoj stále aj v Slovenskej republike napr. dielo Švestka, J. - Spáčil, J. - Škárová, M. - Humák, M. a kol: Občiansky zákoník I. Komentár. 1. vydání, Praha, C. H. Beck 2008, str. 1175 (bod II. výkladu, Bezdôvodné obohacenie a jiné právní instituty) a Eliáš, K. a kolektiv: Občiansky zákoník. Velký akademický komentár. 1. svazek. 1. vydání. Linde Praha, a. s., Praha 2008, str. 1057, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 12.03.2014 sp.zn. 28Cso 2750/2013, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 25.09.2008 sp.zn. 29Cdo 2225/2008, a ďalšie).

24. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a d) Zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- d) nesprávnym úradným postupom.

25. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod Zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

- a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

26. Podľa § 5 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

27. Podľa § 6 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

28. Podľa § 6 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

29. Podľa § 9 ods. 1 veta prvá Zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej

moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb;

30. Podľa § 15 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

31. Podľa § 16 ods. 4 veta prvá a druhá Zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný.

32. Vychádzajúc z cit. § 15 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. zákonnou podmienkou, aby mohlo prebehnúť súdne konanie o nároku na náhradu škody, je predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku, a to čo sa týka základu, ako aj rozsahu uplatneného nároku. Podľa cit. ust. § 16 ods. 4 Zákona č. 514/2003 Z.z. pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný.

33. Účelom inštitútu predbežného prerokovania nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci je predísť zbytočným súdnym sporom. Právna teória nemá jednoznačný pohľad na právny charakter tejto zákonnej podmienky, tzn. či ide o hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu podmienku konania alebo dokonca o požiadavku sui generis (osobitného druhu). Súdna judikatúra sa však vcelku zhoduje v tom, že predbežné prerokovanie nároku nie je hmotnoprávnou podmienkou úspešnosti žaloby a nesplnenie tejto podmienky nie je dôvodom k zamietnutiu žaloby. Tento záver sa odvíja o.i. aj od argumentácie, že prerokovanie nároku má neformálnu povahu a nepredstavuje formu správneho konania, ale len postup, ktorý má zabrániť súdnym sporom. Vychádza tiež z historického výkladu porovnávajúceho právnú úpravu skôr platných ustanovení § 9 ods. 1 a § 10 zákona č. 58/1969 Sb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom štátu účinného do 30.06.2004. Judikatúra sa zhoduje tiež v tom, že ak bola žaloba podaná bez predbežného prerokovania nároku, ide o odstrániteľný nedostatok podmienky konania podľa § 161 Civilného sporového poriadku (pôvodne § 103 a § 104 Občianskeho súdneho poriadku), a je na mieste, aby súd učinil vhodné opatrenia na jeho odstránenie (výzva na doloženie alebo poskytnutie priestoru, aby poškodený nárok predbežne prerokoval). Judikatúra zároveň pripúšťa, že od zákonnej podmienky predbežného prerokovania nároku voči štátu je možné výnimočne upustiť. A to tam, kde by trvanie na splnení tejto podmienky vzhľadom na okolnosti veci strádalo rozumný zmysel, nenaplnilo by účel sledovaný zákonom, bolo by formálne a odporovalo zásadám rýchlosti a hospodárnosti súdneho konania. Ide napr. o situáciu, kedy súd prehliadne, že táto podmienka konania nie je splnená, alebo uplatnený nárok presahuje svojou výškou nárok predbežne prerokovaný, pričom z postoja žalovaného v konaní je nepochybne zrejmé, že nárok nemieni uspokojiť (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 16.06.2010 sp.zn. 25Cdo 737/2008, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 31.03.2014 sp. zn. 30Cdo 3226/2013, a pod).

34. Medzi stranami nebola v konaní sporná skutočnosť, že žalobca listom označeným ako „Návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody“, datovaným dňom 03.12.2015 požiadal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 14.693,50 eur. Vychádzajúc z cit. ust. § 4 Zákona č. 514/2003 Z.z. Ministerstvo spravodlivosti SR je orgánom oprávneným konať v mene štátu v prípadoch, ak škoda mala vzniknúť v dôsledku rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu súdu (ďalej len „príslušný orgán“). Z obsahu podania vyplýva, že žiadosťou žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na základe tvrdenia, že v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 8C 329/2012 zaplatil na základe výzvy súdu zo dňa 26.11.2012 súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 14.693,50 eur, a to napriek tomu, že tento poplatok ako spotrebiteľ, ktorý je od súdnych poplatkov oslobodený, nemal platiť. Uviedol, že na vyrubenie tohto poplatku nebol právny dôvod a poplatok zaplatil na základe

nesprávneho a nezákonného postupu Okresného súdu Kežmarok. Medzi stranami nebola v konaní sporná ani skutočnosť, že príslušný orgán žalobcovi na žiadosť zo dňa 03.12.2015 odpovedal listom označeným ako „Oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu na náhradu škody“ zo dňa 23.05.2016 tak, že nárok neuspokojí.

35. Na základe porovnania skutkových tvrdení a rozsahu nároku uplatneného žalobcom žalobou v tomto konaní s tvrdeniami a rozsahom nároku uvedenými v písomnej žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie zo dňa 03.12.2015 nepochybne možno konštatovať, že nárok na náhradu škody uplatnený žalobou na súde (29.387 eur) presahuje svojim rozsahom nárok uplatnený v rámci predbežného prerokovania nároku u príslušného orgánu (14.693,50 eur), a tiež, že žalobca nárok v žalobe opiera aj o ďalšie skutkové tvrdenia, a to tvrdenia týkajúce sa nesprávneho úradného postupu alebo nezákonného rozhodnutia súdu v súvislosti s vyrubení, zaplatením a nevrátením súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie (teda nie len súdneho poplatku za žalobu).

36. Súd pred otvorením pojednávania konaného dňa 05.11.2019 v súlade s judikatúrou vyzval zástupcu žalobcu na odstránenie tohto nedostatku spočívajúceho v nesplnení zákonnej podmienky predbežného prerokovania nároku čo do základu a čo do rozsahu nároku uplatneného na súde. Zástupca žalobcu na výzvu reagoval poukazom na jednoznačne zamietavý postoj žalovanej k žalobe v celom jej rozsahu od začiatku konania, svedčiaci tomu, že príslušný orgán by ani rozšírenej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku nevyhovel. Argumentoval, že za tejto situácie by zastavenie konania sčasti bolo prejavom neprípustného formalizmu súdu a viedlo by k nehospodárnosti celého konania.

37. Súd akceptoval túto obranu žalobcu voči návrhu žalovanej na zastavenie konania podľa § 161 Civilného sporového poriadku pre nedostatok procesnej podmienky, za ktorej súd môže žalobu vecne prejednať. Žalobca žalobu podal na súd dňa 11.12.2015. Súd ho vyzval na odstránenie nedostatku procesnej podmienky spočívajúcej v predbežnom prerokovaní časti uplatneného nároku cca po 4 rokoch od podania žaloby (05.11.2019). Z podaní žalovanej počas celého doterajšieho jeho priebehu je nepochybne zrejmé, že nárok uplatnený žalobou v celom jeho rozsahu neuznáva. Za tejto situácie súd netrval na splnení podmienky predbežného prerokovania nároku v časti, v ktorej nebol prerokovaný, a nárok v celom rozsahu žaloby vecne prejednal. Súd zastáva názor, že zastavenie konania sčasti tak, ako to navrhovala žalovaná, by za danej situácie bolo nie len v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti súdneho konania, ktoré trvá už cca 5 rokov, ale viedlo by v dôsledku uplynutia času aj k oslabeniu právnej ochrany nároku žalobcu. Z podania príslušného orgánu zo dňa 23.05.201 je tiež nepochybné, že príslušný orgán nárok žalobcu v rozsahu, ktorý bol predbežne prerokovaný, neuspokojil do šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti (§ 16 ods. 4 Zákona č. 514/2003 Z.z.). Preto súd zastáva tiež názor, že v čase rozhodovania boli splnené všetky zákonné podmienky pre vecné prejednanie žaloby v celom jej rozsahu.

38. Medzi stranami nebol v konaní sporný žalobcom opísaný procesný postup a rozhodovanie súdov, a tiež opísané procesné úkony žalobcu v súdnom konaní sp.zn. 8C 329/2012 tak, ako vyplývajú aj z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8C 329/2012.

39. Podľa obsahu súdneho spisu sp.zn. 8C 329/2012 žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 31.10.2012 domáhal v tomto súdnom konaní na žalovanej označenej ako obchodná spoločnosť Finerg International s.r.o., Stará Lesná 157, IČO: 36 511 391, zaplatenia 244.892,48 eur s prísl. Okresný súd Kežmarok o žalobe právoplatne rozhodol rozsudkom zo dňa 19.04.2013 č.k. 8C 329/2012-139 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.08.2014 č.k. 2Co 267/2013-230, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.10.2014.

40. Písomnou výzvou zo dňa 26.11.2012 č.k. 8C 329/2012-37 Okresný súd Kežmarok vyzval žalobcu v tomto konaní, aby v lehote 10 dní od jej doručenia zaplatil súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 14.693,50 eur. Podľa záznamu o zložení nachádzajúceho sa v tomto spise na čl. 42 spisu žalobca dňa 11.12.2012 poukázal na účet Okresného súdu Kežmarok platbu vo výške 14.693,50 eur, ktorá bola zaevidovaná pod položkou denníka D4, položka registra 1192, rok 2012, číslo účtovného dokladu 14/12.

41. Uznesením zo dňa 21.10.2013 č.k. 8C 329/2012-215 Okresný súd Kežmarok vyzval žalobcu, aby v lehote 15 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktoré podal proti rozsudku

Okresného súdu Kežmarok zo dňa 19.04.2013 č.k. 8C 329/2012-139 vo výške 14.693,50 eur. Podľa záznamu o zložení nachádzajúceho sa na čl. 219 spisu sp.zn. 8C 329/2012 žalobca dňa 07.11.2013 poukázal na účet tunajšieho súdu platbu vo výške 14.693,50 eur, ktorá bola zaevidovaná pod položkou denníka D4, položka registra 1192, rok 2013, číslo účtovného dokladu 9/11.

42. Dňa 05.10.2015 bola súdu doručená písomná žiadosť žalobcu o vrátenie oboch súdnych poplatkov v celkovej výške 29.387 eur. Žiadosť žalobca odôvodnil poukazom na § 11 ods. 1 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“) s tvrdením, že ako spotrebiteľ je od súdnych poplatkov zo zákona podľa § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch oslobodený. O tejto žiadosti Okresný súd Kežmarok rozhodol uznesením zo dňa 19.11.2015 č.k. 8C 329/2012- 434 tak, že oba súdne poplatky nevracia. Na včas podané odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 29.09.2016 č.k. 4Co 1/2016-485 napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uznesením zo dňa 07.11.2016 č.k. 8C 329/2012- 490 Okresný súd Kežmarok rozhodol tak, že súdny poplatok za odvolanie vo výške 14.693,50 eur nevracia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.11.2016.

43. K založeniu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa Zákona č.514/2003 Z.z. musia byť kumulatívne splnené tri podmienky: existencia škody, nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Súd sa plne stotožňuje s argumentáciou žalovanej strany, že nezákonné rozhodnutie a nesprávny úradný postup sú dva samostatné pojmy, ktoré vymedzujú príčinu vzniku škody pri výkone verejnej moci. Ide o dve samostatné skutkové podstaty zodpovednosti štátu za takúto škodu, z čoho plynie zásada, že čo je nezákonným rozhodnutím, nemôže byť nesprávnym úradným postupom a naopak. Rozhodnutie súdu predstavuje individuálny právny akt orgánu verejnej moci, ktorým sa zakladajú, menia alebo rušia práva alebo povinnosti určitej osoby. Úradný postup je podľa konkrétnych okolností akákoľvek činnosť súdu spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ktorá nie je rozhodnutím. Podľa ustálenej judikatúry ak úradný postup nájde svoj odraz vo výroku rozhodnutia, štát nezodpovedá za spôsobenú škodu z titulu nesprávneho úradného postupu, ale výlučne z titulu nezákonného rozhodnutia (porovnaj napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 2Cdo 129/97, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 28 Cdo 3199/2009 a ďalšie).

44. Vo konaní nebolo sporné, že žalobca v súdnom konaní sp.zn. 8C 329/2012 zaplatil ako súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 14.693,50 eur, tak aj súdny poplatok za odvolanie, ktoré podal proti rozsudku súdu prvej inštancie vydanému v tejto veci, a to v rovnakej výške 14.693,50 eur, spolu teda 29.387 eur. Majetkový stav žalobcu sa zaplatením týchto súdnych poplatkov nepochybne zmenšil o túto sumu oproti jeho majetkovému stavu pred ich zaplatením. Zmenšenie majetku žalobcu zaplatením súdnych poplatkov však môže predstavovať škodu v zmysle Zákona č. 514/2003 Z.z. iba vtedy, ak je dôsledkom nesprávneho úradného postupu alebo nezákonného rozhodnutia súdu v tomto konaní.

45. Konanie súdu vo veciach súdnych poplatkov je neoddeliteľnou súčasťou civilného súdneho procesu. Činnosť súdu vo veciach súdnych poplatkov je však potrebné odlišovať od civilného súdneho konania. Ak súdy konajú o právach a povinnostiach podľa Zákona o súdnych poplatkoch, konajú ako samostatný orgán oprávnený vykonávať poplatkový úkon. Pre konanie súdu v týchto prípadoch sa iba primerane použije Civilný sporový poriadok (v čase rozhodnom v danej veci zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok účinný do 30.06.2016, ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) a predpisy o konaní vo veciach daní a poplatkov (§ 14 Zákona o súdnych poplatkoch). Procesný postup súdu v konaní vo veciach súdnych poplatkov teda upravuje predovšetkým Zákon o súdnych poplatkoch. Ak Zákon o súdnych poplatkoch konkrétny procesný postup súdu neupravuje, aplikujú sa iba primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (predtým Občianskeho súdneho poriadku). Ide predovšetkým o formu rozhodnutia súdu vo veciach súdnych poplatkov, kde súd v zásade vždy rozhoduje uznesením podľa § 234 a nasl. Civilného sporového poriadku (predtým § 167 Občianskeho súdneho poriadku). Zákonodarca v Zákone o súdnych poplatkoch pritom ustanovuje, ktoré úkony a konania súdov sú spoplatnené súdnymi poplatkami (§ 1 ods. 1 a 2 Zákona o súdnych poplatkoch a sadzobník súdnych poplatkov, ktorý je prílohou Zákona o súdnych poplatkoch), druhy konaní, ktoré sú od súdnych poplatkov oslobodené, a taktiež osoby, ktoré sú od súdnych poplatkov oslobodené (§ 4 ods. 1 a 2 Zákona o súdnych poplatkoch). Porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.02.2011 sp.zn. 1Cdo 9/2011, uznesenie ÚS SR zo dňa 26.08.2010 sp.zn. IV. ÚS 249/2010.

46. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) a § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká o i. aj navrhovateľovi pri podaní návrhu na začatie konania a odvolateľovi pri podaní odvolania proti rozsudku súdu v merite veci. Zákon o súdnych poplatkoch však procesný postup súdu v prípade súdneho poplatku za návrh na začatie konania a v prípade súdneho poplatku za podané odvolanie upravuje odlišne.

47. Podľa § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch ak nebol zaplatený súdny poplatok za návrh, súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí. Ak aj napriek tejto výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. Súd navrhovateľovi súdny poplatok za podanie návrhu na začatie konania teda nevyrubuje. Navrhovateľa iba vyzýva na jeho zaplatenie pod sankciou zastavenia konania. Niet pochyb o tom, že výzva súdu adresovaná navrhovateľovi na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh na začatie konania obsahujúca poučenie, že ak súdny poplatok nebude v stanovenej lehote zaplatený, súd konanie zastaví, nie je rozhodnutím súdu. Preto pokiaľ súd výzvou zo dňa 26.11.2012 vyzval žalobcu v súdnom konaní sp.zn. 9C 329/2012 na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu vo výške 14.693,50 eur, nemožno v súvislosti s touto výzvou súdu hovoriť o nezákonomnom rozhodnutí, ale za splnenia ďalších podmienok Zákona č. 514/2003 Z.z. iba o prípadnom nesprávnom úradnom postupe súdu.

48. Naopak, v prípade konania súdu vo veci súdneho poplatku za odvolanie podané žalobcom proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 19.04.2013 č.k. 8C 329/2012-139, Okresný súd Kežmarok o povinnosti odvolateľa zaplatiť tento súdny poplatok vo výške 14.693,50 eur rozhodol uznesením zo dňa 21.10.2013 č.k. 8C 329/2012- 215. Rovnako aj o následnej žiadosti žalobcu o vrátenie tohto súdneho poplatku zo dňa 05.10.2015 Okresný súd Kežmarok rozhodol uznesením, a to uznesením zo dňa 07.11.2016 č.k. 8C 329/2012-490, ktorým rozhodol, že tento súdny poplatok žalobcovi nevracia. Konanie súdu vo veci vyrubenia a vrátenia súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v konaní sp.zn. 8C 329/2012 našlo teda svoj odraz v týchto rozhodnutiach. Preto v prípade konania súdu vo veci súdneho poplatku za odvolanie štát nezodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ale výlučne nezákonným rozhodnutím.

49. Preto pokiaľ sa žalobca žalobou domáha zaplatenia celkom 29.387 eur, z pohľadu Zákona č. 514/2003 Z.z. ide o dva samostatné nároky na zaplatenie 14.693,50 eur, ktoré majú samostatný skutkový základ. Preto sa súd tieto nároky posudzoval individuálne.

50. Podľa cit. ust. § 6 ods. 1 a 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je pritom viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo súčasne možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov.

51. Žalobca v konaní netvrdil a z obsahu spisu sp.zn. 8C 329/2012 nevyplýva, že by rozhodnutia súdu vo veci vyrubenia a nevrátenia súdneho poplatku žalobcovi za odvolanie podané proti rozsudku súdu prvej inštancie v tomto konaní boli pre ich nezákonnosť zmenené alebo zrušené, a tiež že by žalobca podal proti nim riadny opravný prostriedok. Podľa obsahu spisu uznesenie Okresného súdu Kežmarok zo dňa 21.10.2013 č.k. 8C 329/2012-215, ktorým súd vyrubil žalobcovi súdny poplatok za odvolanie podané proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 19.04.2013 č.k. 8C 329/2012-139 vo výške 14.693,50 eur, nadobudlo právoplatnosť dňa 12.11.2013. Žalobca aj napriek riadnemu poučeniu v uznesení o možnosti podať proti uzneseniu do 15 dní od jeho doručenia odvolanie, odvolanie proti uzneseniu nepodal. Naopak, súdny poplatok zaplatil. Žalobca v konaní netvrdil a z obsahu spisu sp.zn. 8C 329/2012 nevyplýva, by toto uznesenie bolo pre jeho nezákonnosť zrušené alebo zmenené. Rovnako uznesenie Okresného súdu Kežmarok zo dňa 07.11.2016 č.k. 8C 329/2012-490, ktorým súd rozhodol, že súdny poplatok za odvolanie žalobcovi nevracia, nadobudlo právoplatnosť dňom 29.11.2016. Proti tomuto uzneseniu podľa § 355 ods. 2 v spojení s § 357 Civilného sporového poriadku odvolanie nebolo prípustné. Žalobca však ani v prípade tohto uznesenia netvrdil a súd v konaní nezistil, že by uznesenie bolo pre jeho nezákonnosť zmenené alebo zrušené.

52. Zákonná podmienka zrušenia rozhodnutia pre nezákonnosť zodpovedá princípu prezumpcie správnosti rozhodnutia. Vychádzajúc z cit. ust. 6 ods. 1 veta druhá Zákona č. 514/2003 Z.z. súd v tomto

konaní je vyššie uvedenými právoplatnými rozhodnutiami súdu viazaný. Zákonnosť týchto rozhodnutí už nemôže posudzovať ani ako otázku predbežnú. Preto pokiaľ žalobca v tomto konaní tvrdí, že súdny poplatok za odvolanie v konaní sp.zn. 8C 329/2012 mu bol vyrubený v rozpore so zákonom a v rozpore so zákonom mu tento súdny poplatok súd nevrátil, tieto tvrdenia žalobcu nemajú oporu v zistenom právnom stave veci, nakoľko rozhodnutia súdu o povinnosti žalobcu zaplatiť tento súdny poplatok, ako aj o jeho nevrátení, nemožno v zmysle Zákona č. 514/2003 Z.z. považovať za nezákonné. Preto súd nárok žalobcu v rozsahu 14.693,50 eur z titulu nezákonných rozhodnutí súdu vo veci súdneho poplatku za odvolanie z dôvodu nepreukázania nezákonnosti rozhodnutí považoval za neopodstatnený a žalobu v tejto časti zamietol.

53. Pokiaľ ide druhý nárok, a to na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu súdu vo veci súdneho poplatku za návrh na začatie konania vo výške 14.396,50 eur, ako už súd vyššie uviedol, súd súdny poplatok za podanú žalobu žalobcovi v konaní sp.zn. 8C 329/2012 nevyrubil rozhodnutím. Súd žalobcu iba písomnou výzvou vyzval na jeho zaplatenie pod následkom zastavenia súdneho konania vo veci. Z obsahu žiadosti žalobcu zo dňa 05.10.2015 vyplýva, že žalobca touto žiadosťou síce požiadal súd o vrátenie aj tohto súdneho poplatku zaplateného za podanú žalobu. Podľa výrokovvej časti uznesenia Okresného súdu Kežmarok zo dňa 07.11.2016 č.k. 8C 329/2012-490 súd však o nevrátení tohto súdneho poplatku nerozhodol. Podľa obsahu spisu sp.zn. 8C 329/2012 tento súdny poplatok žalobcovi ani nevrátil. Podľa odôvodnenia právoplatného uznesenia Okresného súdu Kežmarok zo dňa 07.11.2016 č.k. 8C 329/2012-490: „...Z uvedeného dôvodu bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia, berúc zreteľ na skutočnosť, že o vrátení súdneho poplatku za žalobu v dôsledku uplynutia zákonnej lehoty (§ 13 ods. 3 Zákona č. 71/1992 Zb.) nemožno rozhodovať...“. Podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia súdu teda súd tak konal, resp. nekonal, z dôvodu uplynutia lehoty troch rokov od konca kalendárneho roku, v ktorom súdny poplatok za žalobu bol zaplatený.

54. 10.2015 súd len dodáva, že podľa § 11 Zákona o súdnych poplatkoch poplatok sa vráti, ak ho zaplatil ten, kto nebol povinný platiť alebo kto ho zaplatil na základe nesprávneho rozhodnutia súdu. Toto ust. neviaže vrátenie súdneho poplatku na žiadosť tohto, kto ho zaplatil. Tiež nevrátenie súdneho poplatku neviaže na žiadne rozhodnutie súdu o jeho nevrátení. Preto súd nemá žiadny zákonný dôvod posudzovať žiadosť o vrátenie súdneho poplatku ako návrh na jeho vrátenie a reagovať na žiadosť rozhodnutím. O vrátení súdneho poplatku rozhoduje súd, ktorý súdny poplatok bezdôvodne prevzal, bez žiadosti z úradnej povinnosti (ex officio). Preto pokiaľ súd v konaní sp.zn. 8C 329/2012 nerozhodol o žiadosti žalobcu o vrátenie súdneho poplatku zaplateného za žalobu, nemožno súdu nič vytknúť, a to bez ohľadu na dôvod, pre ktorý o vrátení nerozhodol. V súvislosti s nerozhodnutím súdu nemožno preto hovoriť ani o nesprávnom úradnom postupe. Nesprávny úradný postup možno za splnenia všetkých zákonných podmienok vidieť iba v tom, že súd súdny poplatok žalobcovi nevrátil aj napriek tomu, že ho vrátiť mal. Na druhej strane, pokiaľ súd napriek tomu, že mu to zákon neukladá, rozhodne o nevrátení súdneho poplatku formou uznesenia tak, ako to súd urobil aj v prípade nevrátenia súdneho poplatku žalobcovi za odvolanie, takéto rozhodnutie súdu v prípade jeho právoplatnosti a vykonateľnosti je záväzná a nemožno na neho nahliadať ako na „paakt“ bez právnych dôsledkov, ktoré sa viažu na právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu (porovnaj napr. uznesenie ÚS SR zo dňa 05.05.2010 č.k. I. ÚS 173/2010).

55. Žalobca tvrdil, že súdny poplatok za podanú žalobu nemal povinnosť zaplatiť, nakoľko v konaní sa domáhal ochrany práv ako spotrebiteľ, že tento súdny poplatok zaplatil na základe nezákonnej výzvy súdu, a že súd v rozpore so zákonom mu následne tento zaplatený súdny poplatok nevrátil. Tvrdil, že posúdenie, že v konaní sa domáhal ochrany práv ako spotrebiteľ, bolo vecou súdu. Súd tento právny záver mal urobiť z úradnej povinnosti na základe dôkazov, ktoré v spore mal. Bez ohľadu na jeho tvrdenia v tomto smere, tzn. či sám tvrdil alebo netvrdil, že je spotrebiteľom, a že zmluva, o ktorú oprel uplatnený nárok, má charakter zmluvy spotrebiteľskej.

56. Podľa § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom ku dňu podania žaloby vo veci sp.zn. 8C 329/2012 (tzn. k 11.07.2012) od súdneho poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. Je teda nesporné, že v čase podania žaloby žalobcom vo veci sp.zn. 8C 329/2012 účastník civilného sporového konania, ktorý sa ako spotrebiteľ domáhal na súde ochrany svojich práv podľa osobitných predpisov upravujúcich ochranu spotrebiteľa, bol od zaplatenia súdneho poplatku za podanú žalobu zo zákona oslobodený.

57. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v znení účinnom od 01.04.2004 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

58. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

59. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

60. Vychádzajúc z cit. ust. Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ a dodávateľ tak, ako sú definovaní cit. ust. § 52 ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka.

61. Podľa odôvodnenia právoplatného rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 19.04.2013 č.k. 8C 329/2012-139, ktorým súd žalobu vo veci sp.zn. 8C 329/2012 v celom rozsahu zamietol, žalobca sa žalobou domáhal v konaní na žalovanej zaplata sumy 244.892,48 eur s tvrdením, že žalovanú sumu žalovanej zaplatil na základe zmlúv označených ako „Zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľností č. R#07/1“ a „Zmluva o uzavretí budúcej zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľností č. R#07/2“, ktoré v konaní predložil v písomnom vyhotovení. Tvrdil, že právny dôvod, na základe ktorého žalovanej plnil, odpadol. V odôvodnení rozsudku súd skonštatoval, že: „...V konaní nebolo sporným, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol určitý právny vzťah, ktorého právnym dôvodom boli zmluvy o budúcej zmluve č. R#07/1 a č. R#07/2...O plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, pôjde vtedy, keď právny dôvod, ktorý pôvodne vznikol, odpadol. Takýto prípad môže nastať odstúpením od zmluvy alebo zrušením zmluvy. Vykonaným dokazovaním však súd zistil, že zmluva, na základe ktorej sa žalobca na žalovanom domáha plnenia bola od počiatku neplatná (ex tunc)...Súd sa stotožnil s tvrdením žalovaného o neplatnosti písomných právnych úkonov, pretože neboli podpísané žalobcom...Žalobca sa tak v konaní nemôže domáhať vrátenia plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ale vrátenia plnenia z neplatného právneho úkonu... žalobca v konaní nepreukázal, že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného práve na jeho úkor... Naopak, žalovaný v konaní preukázal, že peňažné prostriedky poskytnuté za účelom výstavby apartmánových domov nepochádzali z účtu žalobcu... Žalovaný tak oprávnene argumentoval, nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu... Keďže z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného na úkor žalobcu, z dôvodu neunesenia dôkazného bremena na strane žalobcu bola žaloba zamietnutá... vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného je dôvodná, a preto aj z toho dôvodu žalobu zamietol“. Podľa odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.08.2014 č.k. 2Co 267/2013-230, ktorým odvolací súd na odvolanie žalobcu rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 19.04.2013 č.k. 8C 329/2012-139 ako vecne správny potvrdil: „...Súd prvého stupňa dostatočným spôsobom zistil skutkový stav, na základe takto zisteného skutkového stavu dospel aj k správne právnemu záveru a na týchto skutkových a právnych okolnostiach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania...“.

62. Podľa odôvodnení uvedených právoplatných rozhodnutí súdov v merite veci vydaných v konaní sp.zn. 8C 329/2012 Okresný súd Kežmarok teda dostatočným spôsobom pre účely rozhodnutia v merite veci zistil skutkový stav a na základe neho dospel aj k správne právnemu záveru. Žalobca v konaní tvrdí, že súd záver o splnení podmienok pre aplikáciu ust. § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojich práv je zo zákona oslobodený od súdnych poplatkov, mal v konaní sp.zn. 8C 329/2012 vyvodiť z úradnej povinnosti (ex officio) zo skutkového stavu zisteného na základe dôkazov vykonaných v tomto konaní v merite veci, z ktorého podľa jeho názoru nepochybne vyplýval. Teda bez ohľadu na jeho tvrdenia v tomto smere, tzn. či sám v tomto konaní tvrdil alebo netvrdil, že je spotrebiteľom, a že zmluva, o ktorú oprel nárok uplatnený žalobou, má charakter zmluvy spotrebiteľskej.

63. Ako už súd vyššie uviedol, činnosť súdu vo veciach súdnych poplatkov je potrebné odlišovať od civilného súdneho konania. Súdny o právach a povinnostiach podľa Zákona o súdnych poplatkoch konajú ako samostatný orgán oprávnený vykonávať poplatkový úkon. Možno súhlasiť so žalobcom, že osobné oslobodenie podľa § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch je oslobodením zo zákona, na rozdiel od oslobodenia na základe návrhu podľa § 254 ods. 1 Civilného sporového poriadku (predtým § 138 Občianskeho súdneho poriadku). Súd preto o priznaní tohto osobného oslobodenia v prípade naplnenia ust. § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch alebo o vrátení zaplateného súdneho poplatku v tomto prípade koná z úradnej povinnosti (ex officio), bez ohľadu na návrh účastníka. Nemožno však súhlasiť so žalobcom, že súd na základe dôkazov vykonaných súdom v merite veci v konaní sp.zn. 8C 329/2012 mal z úradnej povinnosti prijať záver o splnení zákonných podmienok pre jeho oslobodenie podľa § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch, a v zmysle tohto záveru vo veci súdnych poplatkov aj postupovať. Tzn. nevyzvať žalobcu výzvou zo dňa 26.11.2012 na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu alebo následne mu zaplatený súdny poplatok bez ďalšieho vrátiť), a ak tak súd nepostupoval, ide o nesprávny úradný postup súdu. Obsah spisu sp.zn. 8C 329/2012 takýto záver tvrdí žalobcom neodôvodňuje.

64. Podľa odôvodnenia právoplatného rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.08.2014 č.k. 2Co 267/2013-230 Okresnému súdu Kežmarok nemožno v konaní sp.zn. 8C 329/2012 vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu pre rozhodnutie v merite veci, a ani nesprávnosť právnych záverov prijatých na jeho základe. Podľa obsahu spisu sp.zn. 8C 329/2012 žalobca tvrdí, že zmluvy o budúcej zmluve č. R#07/1 a č. R#07/2 majú charakter zmlúv spotrebiteľských, že v konaní sa domáha ochrany práv ako spotrebiteľ, a teda že sa na neho vzťahuje zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov, uviedol prvý krát po právoplatnom skončení celého konania v merite veci (vrátane odvolacieho a dovolacieho konania) v písomnej žiadosti o vrátenie súdnych poplatkov zo dňa 05.10.2015. Okresný súd Kežmarok o tejto žiadosti rozhodol najprv uznesením zo dňa 19.11.2015 č.k. 8C 329/2012-434 tak, že žalobcovi súdny poplatok zaplatený za podanú žalobu nevracia. Uznesenie odôvodnil záverom, že „...nemožno prisvedčiť právnomu názoru žalobcu, že sa na neho vzťahuje zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov...“. Toto uznesenie však na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove zrušil uznesením zo dňa 29.09.2016 č.k. 4Co 1/2016-485 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení tohto uznesenia odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, že : „...sa nedostatočne vysporiadal so žiadosťou žalobcu o vrátenie súdnych poplatkov z dôvodu, že neuviedol, či v konaní...vystupoval žalobca v pozícii spotrebiteľa vo vzťahu k žalovanému...“. Skonštatoval, že: „... Z obsahu už právoplatne skončeného konania vo veci samej je potrebné vychádzať a ustáliť, či žalobca pri uzatváraní zmlúv so žalovaným označených ako R#07/1 a R#07/2 zo dňa 25.02.2008 vystupoval ako budúci kupujúci v pozícii spotrebiteľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy...“.

65. Ako súd uviedol v bode 53. odôvodnenia tohto rozsudku, vo veci žiadosti žalobcu o vrátenie súdneho poplatku za žalobu zo dňa 05.10.2015 Okresný súd Kežmarok už opakovane nerozhodol. Právoplatným uznesením zo dňa 07.11.2016 č.k. 8C 329/2012-490 Okresný súd Kežmarok však opakovane rozhodol vo veci vrátenia súdneho poplatku za odvolanie žalobcovi z dôvodu jeho osobného oslobodenia podľa § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch, a to tak, že súdny poplatok za odvolanie sa žalobcovi nevracia. Aj keď výrokom tohto uznesenia súd nerozhodol o nevrátení aj súdneho poplatku za žalobu, skutkový a právny základ vrátenia oboch súdnych poplatkov žalobca v žiadosti zo dňa 05.10.2015 odôvodnil rovnakými skutkovými tvrdeniami a právnou úpravou. Podľa odôvodnenia právoplatného uznesenia Okresného súdu Kežmarok zo dňa 07.11.2016 : „...V priebehu konania pred súdom prvého stupňa (v žalobe ani v priebehu pojednávania vo veci samej) žalobca nepredložil súdu tvrdenie, z ktorého by bolo možné v rámci právneho posúdenia súdom prijať záver, že sa v prejednávanej veci domáha práva zo spotrebiteľskej zmluvy...Takéto tvrdenie žalobca ani jeho právni zástupcovia nepredložili ani v štádiu konania o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu KežmarokPodľa § 52 ods. 2 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Posledné citované ustanovenie vo svojej úvodnej časti predpokladá na strane dodávateľa jeho aktívnu činnosť pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy a pri jej plnení... Nestačí teda, že vo všeobecnosti má dodávateľ charakter osoby, ktorá inak môže byť dodávateľom. Vyžaduje sa, aby sa tento charakter prejavil v konkrétnom posudzovanom vzťahu...V tejto súvislosti súd poukazuje o.i. na výpis z obchodného registra žalovaného a na jeho vyjadrenie, podľa ktorého sa v danom prípade nejedná o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy. Na tomto mieste však súd opätovne zdôrazňuje, že bolo povinnosťou žalobcu predložiť súdu základné skutočnosti, a teda i procesné fakty, ktoré sú podstatné pre záver o tom, že sú splnené podmienky konania vo veci ochrany práv spotrebiteľa zo spotrebiteľskej

zmluvy. Toto bremeno nemôže niest' žalovaný a pre účely poplatkovej povinnosti ani Slovenská republika ako štát. Je potrebné prisvedčiť žalobcovi v tom zmysle, že právne posúdenie vykonáva v danom prípade súd. Činí tak však na podklade skutkových tvrdení od sporových strán, vrátane žalobcu...V posudzovanej právnej veci nie je splnená ani podmienka zakotvená v ustanoveniach § 52 ods. 4 OZ a § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov charakterizujúcich spotrebiteľa negatívnou činnosťou... Na tomto mieste súd poukazuje na rozsudok vo veci samej v tej časti, v ktorej je konštatované, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o tom, že medzi účastníkmi konania vôbec došlo k uzavretiu zmluvy. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že v priebehu konania žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre prijatie záveru o jeho aktívnej vecnej legitímácii pre podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenie voči žalovanému. Nepreukázal, že by peňažné prostriedky vyplatené v prospech žalovaného boli uhrádzané z jeho účtu. Nepreukázal hmotnoprávne postavenie spotrebiteľa a tomu zodpovedajúce procesné právo (vrátane práva podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa) uplatniť voči žalovanému hmotnoprávny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v postavení spotrebiteľa ... Žalobca v konaní pred súdmi oboch inštancií nepreukázal ani také postavenie v rámci kontraktčného procesu, z ktorého by bolo možné usúdiť, že má (pre účely poplatkovej povinnosti voči Slovenskej republike) postavenie spotrebiteľa, a teda, že kumulatívne spĺňa vyššie uvedené zákonné znaky jeho definície.“.

66. Podľa záverov prijatých Okresným súdom Kežmarok v právoplatnom uznesení zo dňa 07.11.2016 č.k. 8C 329/2012-490 žalobca teda v konaní o súdnych poplatkoch, ktoré bolo súčasťou konania v merite veci vedenej pod sp.zn. 8C 329/2012, nepreukázal, že by sa ochrany svojho práva v konaní domáhal ako spotrebiteľ. Za tejto situácie niet základu pre záver, že súd v konaní vo veci súdnych poplatkov v súvislosti so súdnym konaním sp.zn. 8C 329/2012 mal z úradnej povinnosti (ex officio) prijať záver, že v konaní sa žalobca svojich práv domáha ako spotrebiteľ a z toho dôvodu aj záver o splnení zákonných podmienok pre jeho zákonné vecné oslobodenie podľa 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch. Nemožno preto ani prisvedčiť žalobcovi, že súd postupoval nesprávne, keď výzvou zo dňa 26. 11.2012 ho vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu, a tiež keď následne súdny poplatok za žalobu, ktorý žalobca zaplatil, mu z úradnej povinnosti (ex officio) nevrátil. Bolo by v rozpore so zásadou prejudiciality, ak by súd v tomto konaní čo aj ako predbežnú otázku preskúmaval správnosť právnych záverov prijatých súdom v konaní vo veci súdnych poplatkoch v súvislosti s konaním sp.zn. 8C 329/2012.

67. Keďže žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup súdu vo veci súdneho poplatku za žalobu v konaní sp.zn. 8C 329/2012, súd žalobu aj vo vyššej časti ako nedôvodnú zamietol.

68. Súd dodáva, že ak by sa súd aj stotožnil s tvrdením žalobcu, že ochrany práv sa v konaní sp.zn. 8C 329/2012 domáhal ako spotrebiteľ (čo žalobca nepreukázal), a že vyššie uvedený postup súdu v konaní vo veci súdneho poplatku za žalobu nebol správny (s čím sa súd nestotožňuje), súd by nemohol prijať záver, že škoda spočívajúca v zaplatení súdneho poplatku za podanú žalobu žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu v tomto konaní. Štátu nemožno klásť na ťarchu, že žalobca v konaní vo veci súdnych poplatkov sp.zn. 8C 329/2012 nevyužil všetky procesné prostriedky ochrany svojich práv, ktoré si podľa neho ako spotrebiteľ uplatnil, a choval sa zjavne neobozretne. Za tejto situácie by preto škodu vzniknutú žalobcovi zaplatením súdneho poplatku za žalobu bolo plne dôvodné v súlade so všeobecnými ustanoveniami týkajúcimi sa náhrady škody, ktoré sa podľa § 25 Zákona č. 514/2003 Z.z. použijú i v prípade náhrady škody vzniknutej nesprávnym úradným postupom, považovať za škodu vzniknutú výlučne zavinením žalobcu ako poškodeného v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 03.03.2011 sp.zn. 28Cdo 1976/2009 a uznesenie ÚS SR zo dňa 16.05.2013 sp.zn. II. ÚS 274/2013).

69. Podľa obsahu spisu sp.zn. 8C 329/2012 žalobca nepochybne nepostupoval v konaní tak, aby nedošlo k vzniku škody. Žalobca bol od začiatku súdneho konania počas celého jeho priebehu zastúpený niekoľkými zástupcami z rad advokátov. Aj napriek tomu počas celého konania v merite veci (vrátane odvolacieho a dovolacieho konania), a to až do podania žiadosti o vrátenie súdnych poplatkov dňa 05.10.2015 (t.j. viac ako tri roky), neuviedol žiadnu skutočnosť, rozhodnú pre posúdenie, že v konaní sa domáha ochrany svojho práva ako spotrebiteľ a s tým súvisiaceho zákonného oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) Zákona o súdnych poplatkoch. Naopak, súdny poplatok za podanú žalobu na výzvu súdu zo dňa 26.11.2012 zaplatil. Proti tejto výzve súdu pritom žalobca (zastúpený advokátom) mal možnosť obrany tak, že súdny poplatok nezaplatí, a pokiaľ súd z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku konanie zastaví, podá proti uzneseniu o zastavení konania odvolanie.

Tento prostriedok procesnej obrany žalobca hneď na začiatku konania nevyužil. Následne zaplatil aj súdny poplatok za odvolanie podané proti rozsudku v súde prvej inštancie zo dňa 19.04.2013. A to aj napriek tomu, že v uznesení, ktorým mu súd tento súdny poplatok vyrubil, bol riadne poučený o možnosti podať proti uzneseniu odvolanie. Žalobca ani tento riadny opravný prostriedok na svoju obranu nevyužil. Taktiež po tom, čo Okresný súd Kežmarok uznesením zo dňa 04.02.2015 č.k. 8C 329/2012-317 zastavil konanie o dovolaní podanom žalobcom proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.08.2014 č.k. 2Co 267/2013-230, žalobca súčasne s odvolaním proti uzneseniu o zastavení konania požiadal súd o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 138 Občianskeho súdneho poriadku. Ani v tom čase nie len že netvrdil, ale ani nekonal tak, že by sa na neho malo vzťahovať zákonné osobné oslobodenie od súdnych poplatkov. Až po tom, čo Okresný súd Kežmarok uznesením zo dňa 10.03.2015 č.k. 8C 329/2012- 345 žalobcovi ako dovolateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 Občianskeho súdneho poriadku v konaní nepriznal a Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 28.05.2015 č.k. 18Co 107 /2015-355 odvolacie konanie v dôsledku späťvzatia odvolania žalobcom zastavil, žalobca dňa 05.10.2015 podal žiadosť o vrátenie súdnych poplatkov a začal tvrdiť, že v konaní si uplatnil právo ako spotrebiteľ.

70. Súd preto zastáva názor, že aj za tohto stavu by bolo plne dôvodné žalobu zamietnuť. Žalobca zjavne v konaní vo veci súdnych poplatkov vo veci sp.zn. 8C 329/2012 nevyužil žiaden z prostriedkov procesnej ochrany svojich práv, a to aj napriek zastúpeniu v konaní niekoľkými zástupcami z rad advokátov. Nepostupoval tak, aby účinne predišiel vzniku škody a choval sa zjavne neobozretne. Preto ak zaplatením súdnych poplatkov mu vznikla škoda, škodu si zaviniť sám.

71. K právneho posúdeniu nároku žalobcu ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súd záverom udáva, že za bezdôvodné obohatenie podľa § 451 Občianskeho zákonníka nie je možné považovať stranou zaplatený súdny poplatok, a to aj keď ho zaplatila nad rámec alebo mimo rámca svojej zákonnej poplatkovej povinnosti. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok vyplýva z verejnoprávneho vzťahu. Nejde tu o občianskoprávny vzťah podľa § 451 Občianskeho zákonníka, ale o finančno-právny (poplatkový) vzťah, o verejnoprávnu platbu, v rámci ktorej súd postupuje podľa Zákona o súdnych poplatkoch (porovnaj napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 262/20005, ZSP č. 2/2007).

72. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

73. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

74. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

75. O náhrade trov konania súd v spore rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalovaná mala v spore plný úspech. Preto súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť úspešnej žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady rozhodne po právoplatnosti tohoto rozsudku samostatným uznesením súdny úradník.

Poučenie:

Proti výrokom I. - III. rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).